

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/11/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121011903
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2121011903.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov Mgr. Pavla Macháča a JUDr. Dušana Szabó, v trestnej veci odsúdeného U. Q., nar. XX. U. XXXX v Z., trvale bytom Z., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 8. novembra 2021, č. k.: 3PP/32/2021-46, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 27. januára 2022 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného U. Q. zamietla.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 66 ods. 1 písm. b) a ods. 2 Trestného zákona zamietol žiadosť odsúdeného o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 7. marca 2014, sp. zn. 2T/50/2011 v spojení s uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 29. mája 2019, sp. zn. 2T/50/2011 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 4. septembra 2019, sp. zn. 3Tos/72/2019.

2. Okresný súd k formálnej podmienke, t. j. k vykonaniu potrebnej časti z uloženého trestu odňatia slobody uviedol, že odsúdený túto podmienku splnil.

3. K prvej materiálnej podmienke, t. j. že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie okresný súd uviedol, že aj túto podmienku odsúdený splnil, pričom okresný súd poukázal na hodnotenie riaditeľa ústavu.

4. K druhej materiálnej podmienke, t. j. že od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život okresný súd uviedol, že túto podmienku nepovažuje za splnenú. Okresný súd poukázal na odpis registra trestov odsúdeného, v ktorom má odsúdený evidovaných doposiaľ 5 záznamov, pričom vo všetkých prípadoch sa jedná o majetkovú trestnú činnosť, teda odsúdeného je možné považovať za špeciálneho recidivistu ako aj na skutočnosť, že odsúdený už v minulosti bol z výkonu trestu odňatia slobody podmienenčne prepustený, a to uznesením Okresného súdu Martin z 5. januára 2012, sp. zn. 13PP/237/2011 a aj napriek tejto skutočnosti znova páchal trestnú činnosť. S poukazom na uvedené preto okresný súd uviedol, že náprava odsúdeného a celkové pozitívne pôsobenie na jeho osobu je možné len počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom jeho podmieneným prepustením z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

5. Proti uzneseniu okresného súdu odsúdený priamo na verejnom zasadnutí zahlásil sťažnosť, ktorú do predloženia spisu krajskému súdu neodôvodnil. Prokurátor sa práva podať sťažnosť proti napadnutému uzneseniu po jeho vyhlásení vzdal.

6. Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku Pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

7. Podľa § 193 ods. 1 Trestného poriadku Nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

- a) nie je prípustná,
- b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo
- c) nie je dôvodná.

8. Krajský súd na základe riadne a včas podanej sťažnosti, ktorú podala oprávnená osoba podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

9. Preskúmaním spisového materiálu krajský súd v zhode s okresným súdom zistil, že odsúdený aktuálne vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 7. marca 2014, sp. zn. 2T/50/2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25. marca 2014 za spáchanie zločinu lúpeže spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona k § 188 ods. 1 Trestného zákona. Odsúdenému bol trest odňatia slobody uložený ako trest s podmiennečným odkladom jeho výkonu za súčasného uloženia probačného dohľadu a skúšobnej doby 5 (päť) rokov, pričom odsúdenému bola v rámci probačného dohľadu uložená povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu, pričom o neosvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia s probačným dohľadom rozhodol Okresný súd Nové Mesto nad Váhom uznesením z 29. mája 2019, sp. zn. 2T/50/2011 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 4. septembra 2019, sp. zn. 3Tos/72/2019. Zo skráteného výpisu odsúdeného vyplýva, že odsúdený trest začal vykonávať dňa 19. septembra 2019 a jeho predpokladaný koniec je 19. septembra 2022.

10. Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky a prvej materiálnej podmienky na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody krajský súd dospel k záveru, že zistenia okresného súdu sú správne, v napadnutom uznesení riadne odôvodnené, a preto na ne bez potreby ich opakovania len poukazuje. Krajský súd zároveň dodáva, že rozhodnutie prvostupňového súdu a súdu druhého stupňa nemožno posudzovať izolovane, pretože obe konania z hľadiska ich predmetu tvoria jeden celok (obdobne II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 320/2012), pričom tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (pozri IV. ÚS 350/09).

11. Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, túto okresný súd vyhodnotil ako nespĺnenú a náležite odôvodnil, ako k tomuto záveru dospel, pričom krajský súd sa so závermi okresného súdu stotožňuje. Z odpisu registra trestov odsúdeného vyplývajú skutočnosti, na ktoré už poukázal aj okresný súd, pričom krajský súd uvádza, že odsúdenému boli v prvých dvoch prípadoch uložené podmiennečné tresty odňatia slobody, kde sa odsúdený v skúšobnej dobe osvedčil a hľadá sa na neho, akoby nebol odsúdený. Následne bol odsúdenému v trestnej veci Okresného súdu Trnava vedenej pod sp. zn. 1T/8/2011 uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody vo výmere 9 (deväť) mesiacov, pričom odsúdený bol z výkonu tohto trestu podmiennečne prepustený dňa 5. januára 2012 uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 13PP/237/2011, ktorým mu bola určená skúšobná doba 2 (dva) roky. Krajský súd poznamenáva, že skutok podľa rozsudku označeného v bode 9 odsúdený spáchal dňa 13. decembra 2010, pričom v čase vyhlásenia predmetného rozsudku mal odsúdený všetky predchádzajúce odsúdenia zahladené. Odsúdenému bola preto opakovane daná šanca v podobe podmiennečného odsúdenia, a to už po predchádzajúcom čiastočnom výkone nepodmiennečného trestu odňatia slobody a podmiennečnom prepustení z jeho výkonu v inej trestnej veci, pričom ako vyplýva z odpisu registra trestov, odsúdený bol rozsudkom Okresného súdu Trnava z 12. júna 2017, sp. zn. 7T/71/2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12. júna 2017 uznaný vinným zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c) Trestného zákona a prečinu neoprávneného vyrobienia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok nepodmiennečne so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, z čoho je zrejmé, že odsúdený spáchal ďalšiu trestnú činnosť v skúšobnej dobe jeho podmiennečného odsúdenia rozsudkom označeným v bode 9.

12. Krajský súd uvádza, že zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie bol odsúdený automaticky podmiennečne prepustený po uplynutí ustanovenej doby bez zreteľa na účel trestu. Výkon uloženého trestu má na odsúdeného vplývať tak, aby došlo k jeho polepšeniu bez ohľadu na to, či bude alebo nebude podmiennečne prepustený. Podstatou úvah súdu pri rozhodovaní o návrhu na podmiennečné prepustenie odsúdeného je v konečnom dôsledku ustálenie dôvodnosti predpokladu, že v odsúdený povedie v budúcnosti i na slobode riadny život s minimalizáciou rizika jeho recidívy. Posúdenie otázky prípadnej recidívy je svojim spôsobom vždy len predpokladom vysloveným s väčšou či menšou mierou pravdepodobnosti, pričom súd je vždy odkázaný na objektívne okolnosti, medzi ktoré je nutné zaradiť aj doterajšie sklony odsúdeného k páchaniu trestnej činnosti. Materiálnu podmienku možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život je potrebné skúmať aj pri zohľadnení okolností predchádzajúceho života odsúdeného vrátane jeho skorších odsúdení. Túto podmienku súd objasňuje a skúma komplexnejšie, posudzuje všetky okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám, prostredie v ktorom žil, celý jeho doterajší život, povahu a charakter trestnej činnosti, pre ktorú je odsúdený vo výkone trestu s jediným cieľom dospieť k záveru, či všetky tieto skutočnosti umožňujú prijať prognózu, že odsúdený v prípade podmieneného prepustenia na slobodu povedie riadny život, t. j. život v súlade s právnymi, morálnymi a etickými normami spoločnosti.

13. Odsúdenému boli spočiatku ukladané podmiennečné tresty odňatia slobody, kedy súdy zjavne vychádzali z toho, že zabrániť páchatelovi v ďalšom páchaní trestnej činnosti možno nielen priamo, teda tým, že mu fyzicky znemožníme dopustiť sa určitého konania, a to uložením nepodmieneného trestu odňatia slobody, ale aj nepriamo, už samotnou existenciou podmieneného trestu a obavou z jeho premenenia a nariadenia jeho výkonu, pričom ide o tzv. psychické zábrany a pôsobenie. Práve toto nepriame pôsobenie má v mnohých prípadoch výrazne hlbší a trvalejší prevýchovný charakter a účel trestu naplní skôr, než samotný nepodmienený trest odňatia slobody. Tento predpoklad sa žiaľ nenaplnil a odsúdenému bol následne uložený nepodmienený trest odňatia slobody. Odsúdený potom dostal ďalšiu šancu v podobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody a následne aj v podobe ďalšieho podmieneného odsúdenia, ktorú však nevyužil a znova páchal trestnú činnosť. Tak ako poznamenal okresný súd v napadnutom uznesení, vo všetkých prípadoch odsúdený páchal majetkovú trestnú činnosť.

14. Okresný súd preto podľa názoru krajského súdu správne ustálil, že v prípade odsúdeného je prognóza riadneho vedenia života po podmienenom prepustení značne neistá a doterajší život odsúdeného skôr nasvedčuje tomu, že ani predchádzajúce tresty odňatia slobody s podmieneným odkladom ich výkonu a ani čiastočný výkon nepodmieneného trestu odňatia slobody v inej trestnej veci na neho nemali očakávaný účinok v tom zmysle, aby viac trestnú činnosť nepáchal. Okresný súd preto správne nemohol dospieť k záveru, že odsúdený splnil aj druhú materiálu podmienku na podmiennečné prepustenie odsúdeného.

15. Pretože krajský súd nezistil žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie resp. zmenu napadnutého uznesenia, sťažnosť odsúdeného ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.